

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՇԻՐԱԿԻ Մ. ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ**

**ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ**

**ՀՀ, ԳՅՈՒՄՐԻ
ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 11-13, 2021Թ.**

Հարգելի՛ գործընկերներ,

Միրով հրավիրում ենք ձեզ՝ մասնակցելու Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարանում կազմակերպվող «Գրթության և գիտության հիմնախնդիրները» խորագրով միջազգային գիտաժողովին, որը տեղի կունենա 2021թ.-ի նոյեմբերի 11-ից 13-ը ԾՊՀ-ում (<http://shsu.am/2021%0d5%0a9-2/>):

Գիտաժողովի հիմնական ուղղություններն են՝

- Մաթեմատիկական գիտություններ
- Բնագիտական գիտություններ
- Տեխնիկական գիտություններ
- Աշխարհագրական գիտություններ
- Տնտեսագիտություն
- Հումանիտար գիտություններ
- Հասարակական գիտություններ
- Դասավանդման մեթոդիկաներ

Գիտաժողովի աշխատանքային լեզուներն են հայերենը, ռուսերենը և անգլերենը (համաժամանակյա թարգմանությամբ):

Գիտաժողովին առկա կամ հեռավար մասնակցելու համար անհրաժեշտ է մինչև 2021թ.-ի սեպտեմբերի 20-ը լրացնել մասնակցության հայտը էլեկտրոնային համակարգով, որը հասանելի է հետևյալ հղումով՝ <http://shsu.am/online-registration-2021/>, ինչպես նաև shsu.science@gmail.com էլեկտրոնային հասցեին ուղարկել զեկուցումներին համապատասխան հոդվածները՝ ըստ ներկայացվող չափանիշների՝ <http://shsu.am/article-preparation-standards-2021/>: Ներկայացված հոդվածները ենթարկվելու են գրախոսման, և արդյունքում դրական կարծիքի արժանացածները տպագրվելու են ԾՊՀ-ի Գիտական տեղեկագրի հատուկ համարում՝ նվիրված միջազգային գիտաժողովին:

Գիտաժողովին մասնակցելու համար մինչև 2021թ.-ի սեպտեմբերի 20-ը անհրաժեշտ է համալսարանի հաշվեհամարին («ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Գյումրի մ/ճ, ՀՀ 11802024816700) փոխանցել մասնակցության գումար՝ նշելով փոխանցման նպատակը (Գիտաժողովի մասնակցություն):

- ԾՊՀ-ի աշխատակիցների համար՝ 5.000 ՀՀ դրամ,
- Այլ մասնակիցների համար՝ 10.000 ՀՀ դրամ:

Միրով սպասում ենք Ձեր ակտիվ մասնակցությանը:

Հարգանքով՝

Գիտաժողովի կազմհանձնաժողով

Հասցե. ՀՀ, ք. Գյումրի, 3126, Պ. Սևակ 4

Կայք. shsu.am

Էլ. հասցե. shsu.science@gmail.com

Հեռ. +374 312 6 64 80, +374 98 25 18 26

Գիտաժողովի կազմի անձնաժողով.

Նախագահ՝

Երվանդ Մերոբյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան,
ռեկտորի ԺՊ, ֆիզմաթ գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Տեղակալներ՝

Արմենուհի Սարգսյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան,
Գիտական քաղաքականության, որակի ապահովման և
կառավարման կենտրոնի տնօրեն, ֆիզմաթ գիտ.
թեկնածու, դոցենտ

Սամվել Սարգսյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան,
Մաթեմատիկայի, ֆիզիկայի և ՏՏ ամբիոնի պատվավոր
վարիչ, ֆիզմաթ գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ
թղթակից անդամ

Պատասխանատու

քարտուղար՝

Լիլիթ Մարգարյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան,
Գիտական քաղաքականության, որակի ապահովման և
կառավարման կենտրոնի գիտական քաղաքականության
և հետբուհական կրթության պատասխանատու, ֆիզմաթ
գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Անդամներ՝

Նազելի Ավետիսյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան,
Ուսումնամեթոդական գործընթացի կառավարման
կենտրոնի փոխտնօրեն, կենտրոնի տնօրեն-պրոռեկտորի
ՊԿ, բան. գիտ. թեկն., դոցենտ

Գագիկ Նիկողոսյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան,
Պրոռեկտոր-աշխատակազմի ղեկավարի ԺՊ, ֆիզմաթ
գիտ. թեկնածու

Հովիկ Մելքոնյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան,
Արտաքին համագործակցության և հասարակայնության
հետ կապերի կենտրոնի տնօրեն, բան. գիտ. թեկն.,
դոցենտ

Թերեզա Խաչատրյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան,
Գրադարան-ուսումնագիտական
խորհրդատվությունների, նորարարությունների և ՏՏ
կենտրոնի տնօրեն

Բագրատ Պողոսյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան,
Բնագիտամաթեմատիկական ֆակուլտետի ղեկան,
ֆիզմաթ գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ռուզաննա Սարգոսյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան,
Մանկավարժության ֆակուլտետի ղեկան, մանկ. գիտ.

Հասցե. ՀՀ, ք. Գյումրի, 3126, Պ. Սևակ 4

Կայք. shsu.am

Էլ. հասցե. shsu.science@gmail.com

Հեռ. +374 312 6 64 80, +374 98 25 18 26

Թամարա Մելիքյան

դոկտոր, պրոֆեսոր

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան, Հումանիտար գիտությունների և արվեստի ֆակուլտետի դեկան, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Օֆելյա Հովհաննիսյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան, Սոցիալական գիտությունների և իրավունքի ֆակուլտետի դեկան, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Արթուր Մկրտչյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան, Ռազմական ամբիոնի պետ, փոխգնդապետ

Հենրիկ Դրմեյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան, տեխ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Սպարտակ Սողոյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան, մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Սամվել Ալեքսանյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան, կենսաբ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Արտուշ Թամրազյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան, երկրաբ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ

Մերգո Հայրապետյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան, բան. գիտ. դոկտոր, դոցենտ

Գագիկ Խաչիկյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան, բան. գիտ. դոկտոր, դոցենտ

Անահիտ Հովհաննիսյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Արտաշես Մկոյան

ՀՀ, Գյումրի, Շիրակի պետական համալսարան, մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Աելիտա Դուրխանյան

ՀՀ, Երևան, Հայաստանի պետական մանկավարժական համալսարան, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ

Յուրի Կապլունով

Անգլիա, Քիլ, Քիլի համալսարան, ֆիզմաթ գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Դանիլա Պրիկազչիկով

Անգլիա, Քիլ, Քիլի համալսարան, ֆիզմաթ գիտ. թեկն.

Կարդոստ Էդուարդո Լուիս

Պորուգալիա, Պորտո, Պորտուգալիայի կատոլիկ համալսարան, PhD

Թոմաս Թոմիդիս

Հունաստան, Թեսալոնիկ, Միջազգային հունական համալսարան, PhD

Պատլա Պիտիա

Իտալիա, Թերամո, Թերամոյի համալսարան, PhD

Իռեն Կորնիշևա

Ռուսաստան, Մոսկվայի շրջան, Պետական հումանիտար-տեխնոլոգիական համալսարան, փիլ. գիտ. թեկն., դոցենտ

Դավիդ Նասրոնջվիլի

Վրաստան, Թբիլիսի, Վրաստանի տեխնիկական համալսարան, ֆիզմաթ գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Հասցե. ՀՀ, ք. Գյումրի, 3126, Պ. Սևակ 4

Կայք. shsu.am

Էլ. հասցե. shsu.science@gmail.com

Հեռ. +374 312 6 64 80, +374 98 25 18 26

Վերջնաժամկետներ

2021թ.-ի սեպտեմբերի 20	Մասնակցության հայտերի և զեկուցումներին համապատասխան հոդվածների ներկայացման վերջնաժամկետ
2021թ.-ի հոկտեմբերի 15	Գիտաժողովի ծրագրի նախնական տարբերակի ներկայացում մասնակիցներին
2021թ.-ի սեպտեմբերի 20	Մասնակցության գումարի փոխանցման վերջնաժամկետ
2021թ.-ի նոյեմբերի 11-13	«Կրթության և գիտության հիմնախնդիրները» խորագրով միջազգային գիտաժողով

Հասցե. ՀՀ, ք. Գյումրի, 3126, Պ. Սևակ 4
Կայք. shsu.am
Էլ. հասցե. shsu.science@gmail.com
Հեռ. +374 312 6 64 80, +374 98 25 18 26

Հոդվածի պատրաստման չափանիշներ

Ներկայացվող հոդվածը պետք է բավարարի ներքոնշյալ պահանջներին.

1. Հոդվածները ներկայացնել Word միջավայրում՝ ձևակերպված հայերեն, ռուսերեն կամ անգլերեն լեզուներից որևէ մեկով:
2. Թուղթը՝ A4 ֆորմատ, գրքային:
3. Լուսանցքները՝ վերևից, աջից, ձախից՝ 4 սմ, ներքևից՝ 5 սմ:
4. Տառաչափը՝ 12pt:
5. Տառատեսակը՝ հայերենի դեպքում՝ Sylfean, ռուսերենի, անգլերենի դեպքում՝ Times New Roman:
6. Միջտողային հեռավորությունը՝ 1pt:
7. Աշխատանքի բնագավառը, ՀՏԴ (համընդհանուր տասնորդական դասակարգման) կողը առաջին տողում՝ բնագրի լեզվով, գլխատառերով, հավասարեցումն ըստ լայնքի, թավ:
8. Աշխատանքի վերնագիրը երկրորդ տողում՝ բնագրի լեզվով, գլխատառերով, հավասարեցումը կենտրոնից, թավ:
9. Հեղինակ(ներ)ի ազգանունը, անվան ու հայրանվան առաջին տառերը երրորդ տողում՝ բնագրի լեզվով, հավասարեցումը կենտրոնից, թավ:
10. Բաց թողած 1 տողից հետո ներկայացնել աշխատանքի հակիրճ բնութագիրը բնագրի լեզվով, հավասարեցումը երկկողմանի, ուղիղ:
11. Հաջորդ տողից հետո ներկայացնել աշխատանքի բանալի բառերը բնագրի լեզվով՝ մինչև 10 բառ, հավասարեցումը երկկողմանի, ուղիղ :
12. Բաց թողած 1 տողից հետո ներկայացնել 8-11 կետերի տեղեկատվությունը ռուսերեն ու անգլերեն, եթե բնագրի լեզուն հայերենն է, հայերեն ու ռուսերեն, եթե բնագրի լեզուն անգլերենն է, հայերեն ու անգլերեն, եթե բնագրի լեզուն ռուսերենն է:
13. Բաց թողած 1 տողից հետո ներկայացնել նախաբանը՝ հոդվածի թեմայի շրջանակում գրականության վերլուծություն, աշխատանքի նպատակի շարադրում, արդիականության և նորույթի հիմնավորում (1 էջը չգերազանցող) :
14. Բաց թողած 1 տողից հետո ներկայացնել հոդվածի հիմնական բովանդակությունը:
15. Հղումները տեքստում ներկայացնել քառակուսի փակագծերի մեջ՝ նշելով տվյալ աշխատանքի համարը գրականության ցանկից՝ [1], [5-7]:

Հասցե. ՀՀ, ք. Գյումրի, 3126, Պ. Սևակ 4

Կայք. shsu.am

Էլ. հասցե. shsu.science@gmail.com

Հեռ. +374 312 6 64 80, +374 98 25 18 26

16. Բանաձևային արտահայտությունները հարկավոր է իրականացնել *Math Type* կամ *MS Equation* բանաձևային խմբագրերի միջոցով: Համարակալվում են միայն այն բանաձևերը, որոնց ուղղված հղում կա տեքստում: Բանաձևերի համարակալումը հարկավոր է կատարել ըստ ամբողջ տեքստի (1), (2),..., համարակալումը՝ աջից: Բոլոր համարակալումները պետք է դասավորված լինեն միևնույն ուղղաձիգի վրա: Բանաձևերում կիրառվող բոլոր նշանակումները հարկավոր է պարզաբանել: Մեծությունների չափողականությունները պետք է համապատասխանեն СИ համակարգին:
17. Աղյուսակները պետք է ներկայացվեն հստակ տողերով և սյուններով՝ վերնագրված և համարակալված:
18. Գրաֆիկական նյութը և նկարները պետք է ներկայացվեն հստակ՝ վերնագրված և համարակալված: Դրանք հարկավոր է ներկայացնել jpeg ֆորմատով:
19. Բաց թողած 1 տողից հետո ներկայացնել եզրահանգում (0,5 էջը չգերազանցող)՝ ներառելով աշխատանքում ստացված հիմնական արդյունքները:
20. Գրականության ցանկի տարրերը պետք է ներկայացնել ըստ ներքոնշյալ օրինակների.

Գրքերի օրինակներ.

1. Աղայան Է. Բ. Ընդհանուր և հայկական բառազիտություն: Երևան: ԵՊՀ հրատարակչություն: 1984: 370 էջ:
2. Будак Б. М., Фомин С. В. Кратные интегралы и ряды. М.: Изд.-во «Наука». 1967. 608 с.
3. Nowacki W. Theory of Asymmetric Elasticity. Oxford. Pergamon Press. 1986. 383 p.

Ամսագրերի/պարբերականների օրինակներ.

1. Ջրբաշյան Վ. Ա. Ռիսսի տիպի ներկայացումներ կիսահարթությունում մինիմալության հատկությամբ// Մաթեմատիկական բարձրագույն դպրոցում: 2011: Հատոր 7: № 1: էջ 5-17:
2. Пальмов В. А. Основные уравнения теории несимметричной упругости // Прикладная математика и механика. 1964. Т. 28. Вып. 6. С. 1117-1120.
3. Iesen D. The plane micropolar strain of orthotropic elastic solids // Archives of Mechanics. 1973. Vol. 5. № 3. P. 547-561.

Ժողովածուի օրինակներ.

1. Խաչատրյան Ն. Գ., Հարությունյան Ս. Ն. Հայերի մշակութային արժեքային կողմնորոշումների միջմշակութային ուսումնասիրություն // Տեսական և կիրառական հոգեբանության արդի հիմնախնդիրները: Միջազգային գիտաժողովի նյութեր: Երևան: «Էդիտ Պրինտ» հրատ.: 2011: էջ 80-83:

Հասցե. ՀՀ, ք. Գյումրի, 3126, Պ. Սևակ 4

Կայք. shsu.am

Էլ. հասցե. shsu.science@gmail.com

Հեռ. +374 312 6 64 80, +374 98 25 18 26

2. Маргарян Л. М. Построение прикладной динамической модели микрополярных упругих ортотропных тонких стержней асимптотическим методом // Труды международной конференции “Актуальные проблемы механики сплошной среды”. 08-12 октября. 2012. Цахкадзор, Армения. Т. 2. Ереван: Изд.-во ЕГУ АС. 2012. С. 19-23.
3. Kolesnikov A. M., Popov A. V. Pure bending of a pressurized curved tube // Proceedings of the International Conference Shell Structures: Theory and applications. 16-18 October, 2013. Gdansk, Poland. Taylor&Francis Press. London. 2014. P. 113-116.

Էլեկտրոնային արքյուրի օրինակ.

1. <http://shsu.am/media/journal/2019n1a/bovandakutyun.htm> (05.05.2020)

21. Հոդվածի ծավալը չպետք է գերազանցի 7 էջը: Բոլոր էջերը պետք է համարակալվեն ներքևից՝ կենտրոնում:
22. Առանձին փաստաթղթով («տվյալներ հեղինակի մասին»), հոդվածի լեզվով հարկավոր է ներկայացնել սպառիչ տեղեկություններ հեղինակ(ներ)ի մասին՝ նշելով անուն, ազգանուն, հայրանուն (լիովին), գիտական աստիճան, գիտական կոչում, հեռախոս, էլեկտրոնային հասցե (e-mail), աշխատավայր, այն հաստատությունը, որտեղ կատարվել է հետազոտությունը:
23. Հոդվածները հարկավոր է ուղարկել shsu.science@gmail.com էլեկտրոնային հասցեին:

Ստորև ներկայացվում է հոդվածի նմուշ:

ՀՏԴ ---

ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՐ

**ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՎԵՐՆԱԳԻՐԸ ՀԱՅԵՐԵՆ
Ազգանուն Ա. Հ.**

Հոդվածի հակիրճ բնութագիրը հայերեն լեզվով,
հավասարեցումը երկկողմանի, ուղիղ:

Բանալի բառեր՝ բանալի բառերը բնագրի լեզվով՝ մինչև 10
բառ, հավասարեցումը երկկողմանի, ուղիղ:

**ЗАГОЛОВОК РАБОТЫ НА РУССКОМ
Фамилия И. О.**

Հոդվածի հակիրճ բնութագիրը ռուսերեն, հավասարեցումը
երկկողմանի, ուղիղ:

Ключевые слова: բանալի բառերը ռուսերեն՝ մինչև 10 բառ,
հավասարեցումը երկկողմանի, ուղիղ:

**TITLE OF THE WORK IN ENGLISH
Surname N. Middle name**

Հոդվածի հակիրճ բնութագիրը անգլերեն, հավասարեցումը
երկկողմանի, ուղիղ:

Key words: բանալի բառերը անգլերեն՝ մինչև 10 բառ,
հավասարեցումը երկկողմանի, ուղիղ:

Նախաբան՝ հոդվածի թեմայի շրջանակում գրականության
վերլուծություն, աշխատանքի նպատակի շարադրում,
արդիականության և նորույթի հիմնավորում (1 էջը չգերազանցող):

Հոդվածի հիմնական բովանդակությունը:

1. Բանաձևային արտահայտությունները հարկավոր է
ներկայացնել Math Type կամ MS Equation բանաձևային խմբագրերի
միջոցով: Համարակալվում են միայն այն բանաձևերը, որոնց
ուղղված հղում կա տեքստում: Բանաձևերի համարակալումը
հարկավոր է կատարել ըստ ամբողջ տեքստի՝ (1), (2),...:

Համարակալումը՝ աջից: Բոլոր համարակալումները պետք է դասավորված լինեն միևնույն ուղղաձիգի վրա: Բանաձևերում կիրառվող բոլոր նշանակումները հարկավոր է պարզաբանել:

$$\frac{1}{r} \frac{\partial \sigma_{12}}{\partial \varphi} + \frac{1}{r} \sigma_{22} + \frac{\partial \sigma_{22}}{\partial r} - \frac{1}{r} \sigma_{11} = \rho \frac{\partial^2 V_2}{\partial t^2} \quad (1)$$

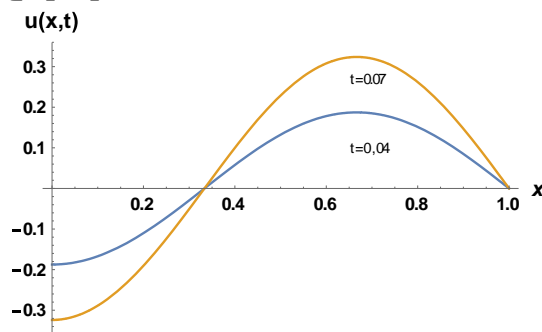
2. Մեծությունների չափողականությունները պետք է համապատասխանեն СИ համակարգին:

3. Աղյուսակները պետք է ներկայացվեն հստակ տողերով և սյուներով՝ վերնագրված և համարակալված:

Таблица1. Первые низкие частоты свободных колебаний стержня по МКЭ.

$\omega_1 \times 10^5$ (Гц)	$\omega_2 \times 10^5$ (Гц)	$\omega_3 \times 10^5$ (Гц)	$\omega_4 \times 10^5$ (Гц)
1 конечный элемент			
58.286	0.28855	4.73570	58.500
2 конечный элемент			
58.286	0.13384	4.73204	58.499
4 конечный элемент			
58.286	0.12912	4.73151	58.499
8 конечный элемент			
58.286	0.12899	4.73151	58.499

4. Գրաֆիկական նյութը և նկարները պետք է ներկայացվեն հստակ՝ վերնագրված և համարակալված: Դրանք հարկավոր է ներկայացնել jpeg կամ tiff ֆորմատներով (300dpi-ից ոչ պակաս):

Նկար 1.

5. Հոդվածում պարտադիր են հղումներ գրականության ցանկում նշված բոլոր աշխատանքներին՝ [1], [2-4]...

Եզրահանգում՝ աշխատանքում ստացված հիմնական արդյունքների ներկայացում (0,5 էջը չգերազանցող):

Գրականություն

1. Աղայան Է. Բ. Ընդհանուր և հայկական բառագիտություն: Երևան: ԵՊՀ հրատարակչություն: 1984: 370 էջ:
2. Ջրբաշյան Վ. Ա. Ռիսսի տիպի ներկայացումներ կիսահարթությունում մինիմալության հասկությամբ// Մաթեմատիկական բարձրագույն դպրոցում: 2011: Հատոր 7: № 1: էջ 5-17:
3. Маргарян Л. М. Построение прикладной динамической модели микрополярных упругих ортотропных тонких стержней асимптотическим методом // Труды международной конференции “Актуальные проблемы механики сплошной среды”. 08-12 октября. 2012. Цахкадзор, Армения. Т. 2. Ереван: Изд.-во ЕГУ АС. 2012. С. 19-23.
4. <http://shsu.am/media/journal/2019n1a/bovandakutyun.htm>
(05.05.2020)